

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.168.2024

Łódź, 21 lutego 2024 r.

Rada Gminy Wierzchlas

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXIV/454/2024 Rady Gminy Wierzchlas z dnia 26 stycznia 202 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 7 lutego 2024 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez radę stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do tego przepisu rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że „W przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług”.

Mając na uwadze powyższe przepisy organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do następujących postanowień załącznika do uchwały.

W § 1 ust. 1, ust. 10, ust. 16, ust. 19, § 2 ust. 3 i ust. 10 załącznika do uchwały rada zawarła przepisy, które stanowią przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczą materii przekazanej przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały.

W § 1 ust. 2-5 załącznika do uchwały rada zawarła postanowienia, które stanowią przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem stanowią powtórzenie regulacji zawartych w art. 50 ust. 1-2, ust. 3a oraz art. 102 ustawy.

W § 1 ust. 6 załącznika do uchwały rada postanowiła, że usługę opiekuńczą w formie pomocy sąsiedzkiej przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do udzielenia pomocy określone w ustawie o pomocy społecznej poprzedzone wywiadem środowiskowym.

W art. 50 ust. 6a ustawy wyraźnie wskazuje się, że to organ stanowiący gminy ma w drodze uchwały określić szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich. Odesłanie do przepisów ustawy o pomocy społecznej nie wypełnia delegacji zawartej w powołanym wyżej przepisie.

W § 1 ust. 7-9 załącznika do uchwały rada uregulowała materię dotyczącą osób wykonujących usługi sąsiedzkie.

Organ nadzoru wskazuje, że ta materia została unormowana w art. 50 ust. 4a ustawy, zatem rada nie jest uprawniona do powtarzania oraz modyfikowania regulacji ustawowych.

W § 1 ust. 12 załącznika do uchwały rada wskazała elementy decyzji administracyjnej o przyznaniu usług sąsiedzkich.

Należy zwrócić uwagę, iż elementy składowe decyzji administracyjnej określa art. 107 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Jak zostało już wskazane powyżej, na podstawie art. 50 ust. 6 i ust 6a ustawy rada gminy uprawniona jest do działania w ramach upoważnienia ustawowego. W ocenie organu nadzoru brak jest podstaw dla organu stanowiącego gminy do regulowania w drodze uchwały kwestii związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych, w tym określania elementów, które decyzja ma zawierać. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 14 ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Należy więc stwierdzić, że uchwała rady nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy.

W § 1 ust. 18 załącznika do uchwały rada unormowała zakres usług sąsiedzkich poprzez użycie skrótu „m.in.”.

Rada, kierując się wytycznymi zawartymi w treści udzielonego jej upoważnienia do podjęcia uchwały, powinna uregulować w sposób kompleksowy i precyzyjny materię podlegającą regulacji. Konieczne jest, aby zakres usług opiekuńczych sąsiedzkich określony był w formie katalogu zamkniętego. Natomiast użycie w § 1 ust. 18 załącznika do uchwały skrótu „m.in.” powoduje, że zakres usług sąsiedzkich przybiera postać wyliczenia otwartego.

W § 2 ust. 5 załącznika do uchwały rada zawarła zapis dotyczący kosztu godziny usług opiekuńczych.

Organ nadzoru wskazuje, że zapis zawarty w § 2 ust. 5 załącznika do uchwały jest niejasny oraz dotyczy usług opiekuńczych, a nie usług sąsiedzkich. Oznacza to, że rada dopuściła się przekroczenia delegacji ustawowej, bowiem przedmiotowa uchwała dotyczy wyłącznie usług sąsiedzkich, gdyż materia dotycząca usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych została unormowana w uchwale Nr XIV/110/2019 Rady Gminy Wierzchlas z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania.

W § 2 ust. 8 załącznika do uchwały rada określiła szczegółowe warunki zwolnienia od opłat za usługi sąsiedzkie.

Rada w celu prawidłowego uregulowania delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 ustawy powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat za usługi sąsiedzkie, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi konkretnej przesłanki wskazanej przez radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/OI 8/19). Treść § 2 ust. 8 załącznika do uchwały nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat za usługi opiekuńcze sąsiedzkie, co konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu.

Ponadto organ nadzoru wskazuje, że rada nie wypełniła delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6a ustawy, bowiem nie uregulowała wymiaru usług sąsiedzkich.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 27 lutego 2024 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Wierzchlas